

INFORMACJA, al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, hol główny, tel.: 61 626 66 66; fax 61 626 67 44, e-mail: kancelaria@umww.pl

16 lutego 1919 r. to bardzo ważna data dla całej Wielkopolski!

Tego dnia w Trewirze podpisano układ przedłużający rozejm pomiędzy Ententą a Niemcami. Na żądanie marszałka Ferdinanda Focha do układu dopisano postanowienia, które dotyczyły objęcia rozejmem także wojsk powstańczych w Wielkopolsce.

Zawarcie rozejmu w Compiègne, który zaczął obowiązywać od 11 listopada 1918 roku, zawiesiło działania zbrojne na froncie zachodnim I wojny światowej. Ale rozejm nie oznaczał zakończenia wojny, co dopiero stało się w Wersalu pół roku później. Rozejm z listopada 1918 roku był jeszcze trzykrotnie przedłużany, ale już nie w powszechnie znanym Compiègne, lecz w leżącym w Niemczech w regionie palatynackim – Trewirze.

W momencie, gdy w Trewirze odbywały się pertraktacje pomiędzy Ententą a reprezentacją Niemców, sytuacja militarna powstańców była już ustabilizowana, ustalone zostały granice zasięgu powstania, a głównym zadaniem spoczywającym na barkach polskich żołnierzy było utrzymanie zdobytych terenów. Mimo to cały czas istniało zagrożenie, że sytuacja może ulec zmianie. Luty był decydującym okresem dla losów Powstania Wielkopolskiego, gdyż Rozejm w Trewirze powstrzymał realizację kolejnych zaczepnych działań Niemców przeciw Polakom.

Niemieccy dowódcy opracowywali plan ofensywy przeciwko Polakom. Operacja „Wiosenne Słońce” miała zostać przeprowadzona w kwietniu 1919 roku na terenie całego kraju, a nie tylko Wielkopolski. Udaremnił ją jednak polski wywiad, który dowiedział się o planach wroga i poinformował o nich dowództwo Ententy. Wówczas głównodowodzący marszałek Ferdinand Foch zagroził Niemcom, że w przypadku ataku na Polaków podejmie działania zbrojne. Dzięki tej interwencji nie doszło do ataku półmilionowej armii niemieckiej. Polska była wówczas zbyt słaba, aby samodzielnie odeprzeć tak silnego wroga.

Negocjacje odbyły się w pociągu stojącym na stacji kolejowej w Trewirze (niem. Trierer Hauptbahnhof). W dokumentach o bezterminowym zawieszeniu broni zawarto informację, że dotyczy ono też prowincji poznańskiej. Udało się to dzięki prośbie Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, która naciskała na polską delegację biorącą udział w trwającej od 18 stycznia 1919 w Paryżu konferencji pokojowej. Marszałek Foch prowadzący pertraktacje w imieniu ententy dołączył punkt do protokołu, ustalający przerwanie działań i wyznaczający linię demarkacyjną między powstańcami a siłami niemieckimi. Poznaniacy, w geście podziękowania, w 1929 roku nazwali imieniem francuskiego marszałka obecną ulicę Głogowską.

Niestety, tekst układu nie określał precyzyjnie daty wejścia w życie rozejmu, co skrzętnie wykorzystali Niemcy. Nadal prowadzili działania zbrojne na linii demarkacyjnej i próbowali przesunąć tę granicę na swoją korzyść. Prowokacje ze strony niemieckiej trwały do 28 czerwca 1919 roku, czyli do podpisania traktatu pokojowego w Wersalu, który ostatecznie przyznał niemal całą Wielkopolskę II Rzeczypospolitej.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego od lat dba o pamięć Powstania Wielkopolskiego oraz bohaterów zrywu. Marszałek Marek Woźniak wraz Towarzystwem Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 co roku jest gospodarzem centralnych obchodów kolejnych rocznic wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu i Warszawie.

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie